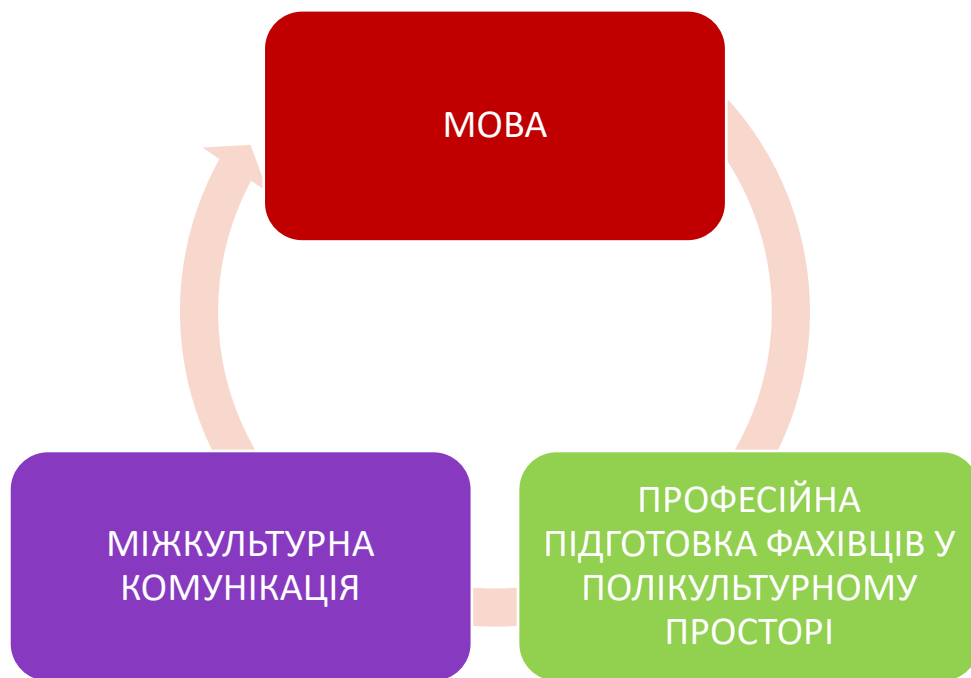


**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ**



Одеса
2024

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**



ХАРБІН – 2024

ОДЕСА – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Університет Хосею (Республіка Корея)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2024

Одеса – 2024

УДК: 378:81'25-027.512(062.552)

Авторський знак: А43

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 15 від 25 квітня 2024 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 7. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2024 – 145 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2024

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	13
СЕКЦІЯ I. НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА.....	16
<i>Bieliaievska Victoriia.</i> Translation Aspects of Conveying Emotive Content in the Series «The Crown»	16
<i>Gao Kaiyu.</i> A Study of The Translation Methods of Culture-Loaded Words in Chinese White Paper – A Case Study on China’s Armed Forces: 30 Years of UN Peacekeeping Operations	18
<i>Guo Yan.</i> A Study on The Untranstability and Translation Strategies of Machine-Assisted Translation in Military Texts	20
<i>Гуціна Віра.</i> «Blue Horse? Dancing Mountains» Роджера Желязни: враження перекладача <i>杜亚茹.</i> 翻译过程中词义选择的探究	21
<i>Ищенко Анна.</i> Особливості перекладу власних імен у Романах Дж. К. Роулінг Про Гаррі Поттера та серіалі «Fantastic Beasts»	24
<i>Li Baofeng, Suo Zhiyi.</i> On the Domestication of the English–Chinese Subtitle Translation with the Big Bang Theory as a Case	27
<i>Li Baofeng, Wen Ya.</i> Exploring Popular Science Translation Through the Prism of Adaptation Theory: Insights from The Economist's Scientific Narratives	28
<i>Li Xiaojie.</i> A Study on the Translation of the Subtitles of <i>Empresses in The Palace</i>	30
<i>Попович Елеонора.</i> Аналіз перекладацьких трансформацій у книзі Сюзанни Коллінз «Голодні Ігри»	31
<i>Popova Oleksandra.</i> Synergism Of Translation in the Academic Sphere	33
<i>Сонко Юрій.</i> Переклад Художніх Текстів: Виклики Та Можливості	36
<i>Wang Qingzhong, Li Shengnan, Yin Wenjie, Bai Jing, Guo Yan.</i> An Analysis of the Application of Artificial Intelligence in the Translation of Shipbuilding Engineering English Text - Taking Chatgpt as an Example	39
<i>Yang Zhibo.</i> Poems from the Perspective of Relevance Theory: A Case Study of Two Translation Versions of Xu Yuanchong and Zhu Manhua	40
<i>Zhang Xueqing, Liang Hong.</i> Cross-Model Comparison: The Effectiveness of Large Language Models in Translating Political Texts	42
СЕКЦІЯ II. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОГО І ЗІСТАВНОГО МОВОЗНАВСТВА.....	44
<i>Бошков Андрій.</i> Типологія дискурсу як об’єкта лінгвістичних досліджень	44
<i>Ivanenko Alexander V.</i> Chronicle Settlement <i>Оргоуць</i> : To the Issue of the Origin of the Oikonym	46
<i>Iliadi Alexander I.</i> East Slavic <i>Раба</i> : A Case of Mythologizing Of Social Terminological Semantics	48
<i>Tsapro Galyna, Olena Gryshchenko.</i> How One Can Fake it: Adverbs Revealing the Act of Deception	52
СЕКЦІЯ III. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В СУЧАСНОМУ ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРИ.....	55
<i>Li Baofeng, Wang Ruiqi.</i> Research and Englightment of Brazil’s Diversified Sports Diplomacy Strategy	55
<i>Muzychenko Ganna.</i> The Current Ukrainian Party Landscape	56
<i>Shi Yixuan, Li Baofeng, Hou Runhua.</i> Cross-Cultural Communication of South Korean Films from a Geopolitical Perspective	59
<i>Tang Qiang, Che Dewei.</i> The Strategies of China’s Image Construction in the Context of Multicultural Communication: a Case Study of the English Version of the 20th National Congress Report	60
<i>Wang Xiaohui, Li Hejuan.</i> Chinese-English Puns and Transmission of Cultural Values in Cross-Cultural Communication	61

СЕКЦІЯ І

НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Victoria Bieliaievska

*Second-year student of the Faculty of Foreign Languages,
The State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky"
Odesa, Ukraine*

TRANSLATION ASPECTS OF CONVEYING EMOTIVE CONTENT IN THE SERIES «THE CROWN»

Keywords: translation aspects, emotive, emotions, film translation.

Exploring the translation nuances of emotional portrayal in the acclaimed series «The Crown» underscores the evolving landscape of a cross-cultural storytelling. As global audiences increasingly engage with diverse narratives, the intricate process of conveying emotions across linguistic boundaries takes on a renewed significance. In an era marked by the interconnectedness of cultures, the examination of translation dynamics in an emotive storytelling serves as a pertinent reflection of our evolving media consumption habits and the universal language of human emotion.

Дослідження використовує багатодисциплінарний підхід, що поєднує інсайти з лінгвістики, психології та комунікаційних наук для вивчення ролі емоцій у людській взаємодії. Методологічно воно включає якісний аналіз для дослідження відтінків емоційного вираження в комунікації, вивчаючи лінгвістичні елементи, такі як словниковий запас та синтаксис. Крім того, дослідження використовує кількісні методи для виявлення закономірностей та класифікації емоцій, застосовуючи аналіз даних для аналізу поширеності та впливу емоційної мови в різних контекстах. Через цей багатодисциплінарний підхід дослідження спрямоване на поглиблення нашого розуміння складних взаємозв'язків між мовою, емоціями та динамікою комунікації.

Англійська мова, яка є однією з найпоширеніших у світі, вимагає уважного вивчення різних аспектів, зокрема, виразу емоцій. Для дослідження цього аспекту використовується телесеріал «Корона», який представляє одну зі сторін британського суспільства. Цей серіал становлять цікавий матеріал для вивчення виразу емоцій у різних соціокультурних контекстах та епохах британського суспільства.

Останнім часом проблемі емотивності в лінгвістиці приділяється все більше уваги: дослідники відносять проблему емотивності до першорядних завдань антропоцентричної лінгвістики [3, с. 11]. Під емотивністю в роботі слідом за професором В. І. Шаховським розуміємо іманентно притаманну мові семантичну властивість виражати системою своїх засобів емоційність як факт психіки, відображені в семантиці мовних одиниць соціальні та індивідуальні

емоції [4, с. 24].

Основна тенденція класифікації емоції полягає у їх чіткій дихотомії, тобто поділі за типом оцінки на негативні й позитивні [3, с. 12]. Але однією із найпопулярніших є класифікація емоцій, запропонована американським вченим-психологом К. Ізардом. Психолог поділяє вираження емоцій на 10 основних станів. Це емоції, які не можна звести до більш базових емоцій, але які можна поєднати для отримання інших емоцій. Також він припустив, що кожна емоція має свою нервову основу та модель вираження (зазвичай позначається мімікою), і кожна з них переживається унікально:

- інтерес-хвилювання – позитивна емоція, яка вмотивовує навчання, розвиток умінь і навичок, активізує процеси пізнання, стимулює допитливість;
- радість – позитивне емоційне збудження, що виникає, коли є можливість на сто відсотків задовольнити нагальну потребу; у суб'єктивному плані це найбільш бажана емоція, яка може виникнути в результаті ослаблення негативного фактору;
- горе-страждання – емоція, стимульована сукупністю причин, пов'язаних із певними втратами; ця емоція часто переживається як почуття самотності, жалості до себе, почуття непотрібності, нерозуміння з боку оточуючих;
- гнів – негативна емоція, яка проявляється за явною невідповідністю поведінки іншої людини нормам етики та моралі;
- презирство – негативна емоція, що відображає деперсоналізацію іншої людини або групи людей, втрату їх значущості, досвід переваги над ними;
- страх – негативний досвід, спричинений отриманою прямою або непрямою інформацією про реальну чи уявну небезпеку або очікування невдачі; це найсильніша негативна емоція людини;
- сором – виникає як негативне переживання невідповідності норми поведінки реальній поведінці; це передбачення осудливої або різко негативної оцінки оточуючих щодо людини [1, с. 464].

Окрему увагу треба також приділити різниці між емотивністю та емоційністю. Емоції – це одна з форм реакцій на світ, події у ньому, що позначає душевні переживання, хвилювання та почуття. Існує два способи вираження емоцій: вербальний (за допомогою мовних засобів) та невербальний (міміка, жести, пантоміміка тощо) або, як їх ще називає В. І. Шаховський, Verbal language та Body language [4, с. 96].

Розглянемо деякі особливості кіноперекладу на прикладі британського серіалу «Корона» (англ. «The Crown») сценариста Пітера Моргана, який за жанром є біографічною драмою. В емотиології прийнято розрізняти мовні одиниці, що пояснюють емоції, за допомогою:

- різних видів дескрипції – мовні засоби, що описують зовнішній прояв емоції або якості;
- вирази в мові – лексеми і фразеологізми, що описують різні супутні відчуття і прояви емоцій;
- позначення і називання (сленг, афективи, слова з експресивним забарвленням або такі, що мають емоційну конотацію). До них відносяться вигуки, які використовуються в найрізноманітніших ситуаціях [1, С. 24-37].

Так, наприклад, дуже експресивною є мова принца Філіпа по відношенню до іноземного вождя, яка насичена різноманітними вигуками:

«Oh, gosh, look, I've got that one, and that one, actually. Oh, Christ, I've got that one too. Look!» – О, гляньте, у мене теж така є. І така теж. Чорт забирай, ця теж. Гляньте! [2]

Висловлювання наповнене повторами та вигуками. Релігійний компонент оригіналу, який представлений словами *gosh*, *Christ*, був частково вилучений та замінений антонімічним словом.

Отже, аналіз сценарію серіалу «Корона» українською та англійською мовами вказує на важливу різницю у лексичних засобах вербалізації емоційних станів. Український переклад відрізняється тим, що переважають позначення та називання емоцій за допомогою сленгу, афективів та слів з експресивним забарвленням. Це відрізняє його від традиційного художнього тексту, який багатий на описи міміки, жестикуляції та особливостей мови персонажів. Евфемізми та ідіоми представляють виклик для перекладача, оскільки іноді немає точного відповідника в іншій мові, що відображало б емоційну тонованість оригіналу. Перекладач повинен мати тонке відчуття мови, використовуючи різні трансформації та комбінації для передачі емоційної конотації.

Література:

1. Ізрд К. Психологія емоцій. Режим доступу: https://books.google.com.ua/books/about/Психологія_емоцій_PDF.html?id=PbtLEAAAQBAJ&amr;redir_esc=y (дата звернення: 23.01.2024).
2. Корона. UASerials – серіали та фільми українською мовою онлайн. URL: <https://uaseriales.pro/836-korona-sezon-1.html> (дата звернення: 26.01.2024).
3. Поставець А. Лінгвокультурний та соціолінгвістичний аспекти відтворення емотивів у перекладі кінотексту (на матеріалі серіалів «бліджертони», «корона», «гострі картузи»). Репозитарій Національного Авіаційного Університету: URL: <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/53516/1/Поставець.pdf> (дата звернення: 23.01.2024).
4. Шаховський В. Категоризація емоцій у лексико-семантичній системі мови. Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/18023252.pdf> (дата звернення: 23.01.2024).

Gao Kaiyu

*Bachelor of Arts, Master Candidate,
School of Foreign Studies, Harbin Engineering University,
Harbin, China*

A STUDY OF THE TRANSLATION METHODS OF CULTURE-LOADED WORDS IN CHINESE WHITE PAPER—A CASE STUDY ON CHINA'S ARMED FORCES: 30 YEARS OF UN PEACEKEEPING OPERATIONS

Keywords: *culture-loaded words; translation methods; Chinese white paper.*

Chinese white papers are official files with authority. On behalf of Chinese government's position, Chinese white papers are comprehensive introduction to the Chinese government work report, policies and proposals, principles and stance in all